

Lokalt forbedringsarbeid

UNGDOM MED UAVKLART TILSTAND

Lokalt forbedringsarbeid

Publisert 11. juni 2021

ISBN 978-82-8465-009-8

Kan vi styrke pasientsikkerheten i egne virksomhet?

Forbedringsarbeid dreier seg om å ha oversikt over forbedringsområder i egen virksomhet. Forbedringsarbeid må være systematisk. På områder der man avdekker risiko for svikt, bør man iverksette nødvendige tiltak for å dempe eller eliminere risikoen. For å lykkes med dette kan det være hensiktsmessig å knytte til seg medarbeidere eller annet støttepersonell som har kompetanse i forbedringsmetodikk.

Forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjelder for alle som yter helse- og omsorgstjenester på ulike nivåer i kommunen, spesialisthelsetjenesten og private virksomheter (50). Formålet med forskriften er å bidra til faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester, kvalitetsforbedring og økt pasient- og brukersikkerhet. Virksomhetens aktiviteter skal være i tråd med øvrige krav i lovgivningen. Alle virksomheter skal ha et styringssystem. Styringssystemet skal blant annet gi en oversikt over virksomhetens ansvars- og oppgavefordeling, et system for læring av feil og rutiner for risiko- og sårbarhetsanalyser.

Til forskriften hører det med en veileder (51) som gir den som er ansvarlig, en rekke verktøy og forslag til hvordan virksomheten kan drive lokalt forbedringsarbeid.

Hvordan bruke rapporten i lokalt forbedringsarbeid

Dersom du er fastlege eller leder i BUP, PP-tjenesten, helsestasjonstjenesten eller annen kommunal virksomhet og kjenner igjen risikoområdene som rapporten beskriver, fra din egen hverdag, er det laget gode verktøy for å jobbe lokalt med systematisk forbedringsarbeid.

Spesialisthelsetjenesten har de siste årene satset på å bygge forbedringskompetanse blant sine medarbeidere og kan gi hjelp, veiledning og støtte til å gjennomføre forbedringsarbeid. Dersom

du ikke har slik kompetanse i din virksomhet, kan du kontakte din lokale kvalitetsrådgiver, pasientsikkerhets-kordinator eller kvalitet- og pasientsikkerhetsavdeling. Også i kommunal sektor er det slik kompetanse, og man kan blant annet delta i pasientsikkerhetsprogrammet Pasient- og brukersikker kommune, KS' læringsnettverk og KS Agendas tilbud innenfor forbedringskompetanse.

Én måte å bruke rapporten på er å diskutere internt om risikoområdene som rapporten trekker fram, bidrar til å svekke pasient- og brukersikkerheten i egen virksomhet.

I denne diskusjonen er det viktig at dere er oppmerksom på at det ikke er nok bare å ha nedskrevne rutiner. Dere må også diskutere hvordan dere bruker rutinene og jobber med disse risikoene. Gjennom dialog om dette kan dere få fram om måten dere driver arbeidet på, er annerledes enn måten det skulle ha vært utført på. Økt oppmerksomhet rundt slike forskjeller kan bidra til å styrke pasientsikkerheten.

Ukom anbefaler

Ukom anbefaler at disse relevante spørsmålene tas opp i spesialisthelsetjenesten/BUP:

- Hvordan sikrer vi at barn, unge og foreldre får medvirke i utformingen av hjelpen med utgangspunkt i egne behov?
- Hvordan sikrer vi at vi har god nok informasjon om pasientens tilstand når vi vurderer en henvisning?
- Hvordan organiserer vi arbeidet for å sikre at vi vurderer henvisninger på en god og forsvarlig måte?
- Hvordan sikrer vi at vi har tilstrekkelig kunnskap om tilbudet i de kommunale tjenestene?
- Hvordan sikrer vi at veiledningsplikten bidrar til at kommunehelsetjenesten blir i stand til å gi god helsehjelp, når vi gir avslag på en henvisning?

Ukom anbefaler at disse relevante spørsmålene tas opp i kommunen:

- Hvordan sikrer vi at barn, unge og foreldre får medvirke i utformingen av hjelpen med utgangspunkt i egne behov?
- Hvordan sikrer vi at barn og unge ikke blir stående uten tilbud når de har uavklarte tilstander og behov for hjelp?
- Hvordan sikrer vi at det utarbeides mål og tiltak, og at disse evalueres når barn og unge har behov for sammensatte tjenester, men ikke har rett til en individuell plan? Hvordan sikrer vi at de ulike aktørene i kommunen samhandler i slike tilfeller?
- Hvilke rutiner har vi for samhandling mellom de ulike aktørene i kommunen og mellom aktørene i kommunen og spesialisthelsetjenesten og fastlegen?
- Hvordan sikrer vi at de som jobber med barn og unge, har oversikt over hjelpetilbudet og hvilket ansvar de ulike aktørene har?

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924